

Vanvremenski i dramatično
Kiran Milvud Hargreju

Kraljivica koja je pevala oliće

SOFI ANDERSON

Autorka knjige DEVOJČICA MEDVEDICA

POHVALE ZA SOFI ANDERSON

„Predivno, izvrsno.”

Ema Kerol

„Plemenita vѣstina pripovedanja.”

Hilari Makaj

„Avantura epske fantastike.”

Fiona Nobl, The Bookseller

„Predivan eskapizam.”

Sandej ekspres S

„Pravi dragulj.”

Ketrin Dojl

„Očaravajuće.”

Dejli telegraf

„Veština pripovedanja koja ushićuje srce.”

Sajdej tajms

„Svetluca šumskom magijom i moći bajki.”

Keri Brunel

„Veličanstveno oslikani karakteri i bezvremeni prozni stil.”

Book Trust

Naslov originala:

The Thief who Sang Storms

Sophie Anderson

Za Rebeku Hil i Beki Voker,
koje pesmom unose čaroliju u priče

First published in the UK in 2022 by Usborne Publishing Ltd.
UsborneHouse, 83-85 Saffron Hill, London, EC1N 8RT, England,
www.Usborne.com

Text copyright © Sophie Anderson, 2022

The right of Sophie Anderson to be identified as the author of this work
has been asserted by her in accordance with the Copyright, Design and
Patents Act, 1988.

Cover illustrations reproduced by permission of

Usborne Publishing Limited

Illustrations by Joanna Lisowiec © Usborne Publishing, 2022

Translation © 2023 za srpsko izdanje Propolis Books
Sva prava zadržana.

Preštampavanje i umnožavanje zabranjeno u delovima i u celini.

Kradljivica koja je pevala oluje

SOFI ANDERSON

Prevod s engleskog: Andelija Jočić

Ilustracije na koricama: Džoana Lisovjec

Planinska strana
Izložena jakim plimama

Planinska strana
ostrva izložena
jakim plimama

Ostvrska strana
izložena
jakim plimama

Nizijska strana
ostrva izložena
jakim plimama

Nizijska strana
ostrva

Planinska strana
na delu zaštićenom
od plime

Mirna strana
ostrva
zaštićena plimama

Nizijska strana
zaštićena od plima

ELDOVIJA

BAJAN

MOROVIJA

BEZMAGIJSKE GORE

ELDOVIJA

ZLATNE PLANINE

LJUBIČASTE LITICE

PALATA PERO
sa pratećim
zgradama

STAKLENE
BAŠTE

PUT

FARME
na mirnoj
strani

VODOPĀD

ISKRA

MAPA MOROVIJE

PROLOG

Ostrvo Morovija oblikovano je kao slomljeno srce. Ljudi žive na mirnijoj strani ostrva u zavetrini, a alkonosti¹ – ljudi-ptice – žive na plimnoj strani, podložnoj žestokim burama i olujama. Ali nije uvek bilo tako.

Do pre tri godine, alkonosti i ljudi živeli su zajedno, svuda na Moroviji. Moji roditelji i ja imali smo kuću u Iskri – gradu na strani gde je zavetina i nema visoke plime, pored namreškanog, svetlucavog mora. Voleli smo da sedimo na našem balkonu i posmatramo mekani pesak i slane valove. Pogled se neprestano menjaо zato što je naše ostrvo Morovija, jedno od Tri plutajućа ostrva. Morovija, Eldovija i Bajan plutaju po svetskim okeanima, krećući se jedno prema drugom i udaljujući se jedno od drugoga i od Pričvršćene zemlje u beskrajnom nizu varijacija istog plesa.

¹ U slovenskom folkloru, *alkonost* je legendarna ptica sa glavom žene. Ona peva najlepše pesme, a oni koji je čuju zaboravljaju sve što znaju i nikada više ništa ne žele. Od ove legende verovatno potiče umetnička interpretacija i razvoj specifičnih likova koji nose glavnu ulogu u ovom očaravajućem romanu za decu; prim. prev.

Ponekad bi nam se Eldovija toliko približila da smo mogli da vidimo morske ptice kako kruže oko gnezda na ljubičastim stenama. Bajan je uvek plutao na većoj udaljenosti, skriven u magli, koja ga nikad ne napušta, ali povremeno bi se ta magla istanjila i pred nama se otvarao primamljivi pogled na nešto zlatno, svetlucavo. Voleli smo da tragamo za novim prizorima i zamišljamo šta bi moglo da leži na drugim Plutajućim ostrvima i na Pričvršćenoj zemlji, ali nikad nismo razmišljali o tome da odemo i istražimo ih zato što smo bili srećni na Moroviji.

Moja majka je svakog dana pevala na našem balkonu, njen glas je bio visok i jasan kao mesec, a njena krila bi se otvorila, plava kao more i žuta kao sunce... Mi smo porodica pticoljuda, što znači da smo potomci drevnih ljudi-ptica s našeg ostrva.

Većina alkonosta izgleda poput ljudi iako smo mi sitniji, lakši i imamo perje, dok ljudi imaju kosu. Samo retki među nama imaju tako izrazite ptičje odlike kao moja majka, čije su ruke bile prekrivene dugačkim plavim i žutim perjem, te su, kada bi ih ispružila, postajale krila.

Međutim, najveća razlika između pticoljuda i ljudi, i to ona koja je dovela do svih problema na Moroviji, nešto je što se ne može videti.

Gotovo svi alkonosti, do vremena kada napune deset godina, razviju sposobnost da pesmom izazivaju čaroliju. Ima mnogo vrsta čarolije koja se peva. Poznajem pticolju-de čije pesme mogu učiniti da cveće procveta, da vatra plamti svetlige ili da munje udare u zemlju. A ima i legendi o drevnim alkonostima koji su umeli da promene oblik planina i tok reka i da razgovaraju sa samim ostrvom.

Moj otac Slavuj može da hipnotiše ljude svojim čaroprovom, a moja majka je mogla da svojim pesmama prizove leptire. Sećam se kako su lepršali i sletali na njeno perje kada bi obavila oko mene svoja krila, nežna i topla kao letnji dan.

Takav je bio i letnji dan pre tri godine, kada je brod *Radost* potonuo. More je bilo mirno, a nebo vedro. *Radost* je išla na kratko putovanje oko ostrva da proslavi praznik koji zovemo Dan jedinstva, kada se niotkuda pojavit plimni talas.

Dve kraljice Morovije – kraljica-alkonost i ljudska kraljica – potonule su zajedno s brodom, kao i pedeset kraljevskih dvorana, orkestar od pedeset muzičara i jedna pevačica: moja majka Vodomarka.

Baš kao što je potopio brod, plimni talas preplavio je i zavetrinsku stranu ostrva, na kojoj nema jakih plima –

ona je ravniji, niže položeni deo ostrvske plimne strane. A kad su se vode povukle, na mestu gde su ranije stajale lepe dine i očaravajuće šume – močvara je počela da se krčka, tamna, vlažna i turobna. Pejzaž ostrva i pejzaž naših života zauvek su se promenili.

Mora da su neki među ljudima oduvek bili sumnjičavi kad je u pitanju pevana magija zato što su šaputanja počela odmah nakon tragedije – govorkalo se kako je plimni talas bio toliko snažan da ga je verovatno izazvala čarolija. Mnogi šapati izrasli su u snažne uzvike. Ali kako su obe kraljice Morovije bile mrtve, a jedini naslednik – prestolonaslednik Vasja – premlad da bi mogao da vlada, niko nije znao šta da se radi.

Tada se pojavio Kapetan Ilja. On je bio vođa male grupe kraljevskih gardista zvanih bogatiri, čija je uloga bila da čuvaju kraljevske porodice i ostrvo. Kapetan Ilja govorio je glasno i autoritativno. Kazao je da ima dokaz kako je čaropev izazvao plimni talas i da se to mora kontrolisati zarad bezbednosti svih nas. Ljudi, koji su već bili zabrinuti zbog magije, složili su se s njim, a on je govorio tako ubedljivo da su se i mnogi drugi pridružili.

Stvari na ostrvu brzo su se menjale. Kapetan Ilja svakodnevno je povećavao broj bogatira dok nije izgledalo

kao da se nalaze svuda. Alkonostima je zabranjeno da pevaju. Zatim im je zabranjeno da budu na javnim mestima. A onda su nas gurali sve dublje i dublje u močvaru.

Slavuj i ja živimo ovde poslednje tri godine. Nazvali smo ovo mesto Močvarom Očajanja zato što je vazduh ispunjen tugovankama – za mojom majkom i za našim ostrvom. Močvara celim svojim bićem, odjekom odgovara na naše pesme. Vrbe jecaju nad blatnjavim vodama. Tromi potoci melanholično mrmljaju. Cvrčci cvrče bez radosti, a komarci sumorno zuje. Čak i moj prijatelj žabac Bucko krekeće zvukom srca koje se slama.

Moja druga drugarica, močvarska pacovka Čupka, smeši se mada samo zato što ju je ogromni rak iz mulja uštinuo za usnu kad je bila mala i na jednoj strani usne ostavio ožiljak koji se krivi uvis. Ona često uzdiše i češka se po bradi u beznađu, a njeno smeđe krvno miriše toliko neprijatno da i tvor u natera suze na oči.

Ali tokom ovih godina, koliko živim u močvari, naučila sam da tuga ne mora uvek da bude tužna. Kada svici svetlucaju u mračnim noćima, a ribe plavoškrge sunčice podriguju bluz i Slavuj svira svoju bol na limenoj gitari, nešto u mojoj duši upali se kao močvarske gasovi koji buknju u plamenove.

Moj otac kaže da je taj osećaj nostalgiјa – čežnja za srećom iz prošlosti. Valjda je nemoguće da budem istinski tužna dok razmišljam o srećnim vremenima – onim kada je moja majka još uvek bila s nama i kada smo živeli okruženi našim prijateljima, ljudima i alkonostima podjednako. Mislim da postoji i nešto više od toga. Močvara je sada naš dom i ona je prelepa na svoj način; svet u neprestanom pokretu, sa živim blatom, prošaran vodama, koji nam pruža svu hranu i zaklon koji su nam potrebni.

Na hiljade alkonosta žive ovde iako retko viđamo jedni druge. U ranim danima nakon što je *Radost* potopljena, živeli smo u velikoj zajednici. Ali onda je Kaptan Ilja ponudio nagradu svakome ko prijavi upotrebu čaropeva i nekoliko pticologa je počelo da špijunira za njega u zamenu za sitne luksuze. I sada smo raspršeni kao grančice iz gnezda koje je razneo vetar, a sumnjičenje razdire prostor između nas. Ipak, ima i nade.

Postoji Pokret ujedinjenja, koji se bori za promenu. Znam da će mu jednog dana u skorašnjoj budućnosti pomoći da uspe zato što je moje ime, Konopljarka, neka vrsta proročanstva; ono mi je dato prema drevnoj tradiciji korišćenja pevane magije da se baci pogled na budućnost deteta.

Konopljarke su male ali glasne ptice-pevačice, čiji je broj cvetao na Moroviji kada su alkonosti i ljudi radili zajedno da stvore farme na zavetrinskoj strani ostrva. Moje ime mi govori kako će moja čarolija biti mnogo snažnija od svih pravila koja su nastala s ciljem da spreče moje pevanje i da će je nekako iskoristiti da povežem ljude i pticljude.

Prošle su tri godine od mog desetog rođendana – kada je trebalo da se moja magija pojavi, ali nije. Međutim, znam da će, kada dođe, otpevati oluju koja će još jednom promeniti pejzaž naših života.

Moja pesma će poslati Kapetana Ilju daleko od ovog ostrva i zauvek ujediniti alkonoste i ljude. Povratićemo naše stare kuće i nešto od naših starih života i ponovo ćemo videti svoje prijatelje. Tada će se moj otac osmehivati kao što je činio nekada, kada smo živeli pored razigranog, svetlucavog mora.

PRVO POGLAVLJE

PUŽEVI I KRTOLE

D o kolena sam u blatu, mrdam nožnim prstima u toplom mulju, tražeći puževe i krtole za današnju večeru. Slavuj se nakačio gotovo tačno iznad mene na debelu granu crvenog javora nadvijenog nad zemljanim putem.

Kasno je popodne ranog proleća, ali je toplije nego u letnjem danu. Sunčevi zraci trepere s visine, peku mi vrat i čine da se perje na mojoj glavi uzdiže u uzaludnoj nadi da će pronaći povetarac. Vazduh je gust i težak. Kad bi se temperatura bar malo spustila, sigurna sam da bi došla oluja s kišom. Potrebna nam je kiša da vрати obode močvare u život.

Slavuj i ja dolazimo ovamo, na obod močvare u zatravini, bar jednom u mesecu. Ja tragam za hranom sa Čupkom i Buckom, dok on osmatra put s grane iznad nas, čekajući da prođe kočija puna blaga.

Poslednji put kad smo bili ovde, tu se nalazio i travnati brežuljak na kom se moglo sedeti, i uzani potoćić

ispunjen čistom, tekućom vodom. U njemu sam upecala tri debele pastrmke, koristeći udicu od kosti na uzici od mlečike, a blaga kišica je sve prelila sjajem.

Ali već mesec dana imamo vreli talas i sada je brežuljak gola zemlja, ispucala i suva. Rogoz oko mene je krt i požuteo, a u potoku je samo plitka, ustajala, blatnjava bara.

Duvam uvis, pokušavajući da rashladim čelo vlažno od znoja, zatim oprezno pružam desnu nogu napred, dublje u blato. Do sada sam pronašla dvanaest velikih puževa i osam krtola vodene strelice – debelo, okruglo, jestivo korenje – što je dovoljno za nekoliko dobrih obroka. Ali ako uspem da nađem još nekoliko krtola, sutra će moći da napravim brašno od njih, gnječeći ih u vodi, a zatim sušeći na vrelom suncu.

Nožni palac mi udara u nešto i ja se sagnem, pažljivo uronim ruku u blato, oprezno osmatrajući da li se oseća pokret bilo čega što bi moglo da ujede ili ubode. Moji prsti zatvore se oko još jedne krtole i ja se osmehujem dok je izvlačim i odnosim do Bucka. On gordo čuva naše malo brdašće hrane, ušuškano između dva ogoljena korenja favora. Krekeće sa odobravanjem dok smeštam krtolu zajedno sa ostalim, zatim koristi svoju sabljastu nogu da puža koji se polako udaljava odgurne nazad na brežuljak.

Bucka i Čupku pronašla sam pre dve godine, kad ih je napao džinovski blatni rak. Bucko, koji je veliki otprilike kao moja pesnica, pokušavao je da odbrani Čupku, tada mladunče močvarnog pacova, jedva veličine dlana. Nijedno od njih nije imalo nikakve šanse protiv raka, koji je bio širi od dužine moje ruke. Oterala sam ga uplašivši ga udaranjem prutom o prut, ali i njih dvoje su već bili povređeni.

Žabac je u napadu ostao bez prednje desne noge. Ne-govala sam ga i lovila bube i cvrčke za njega dok se oporavljao, i zadriveno posmatrala kako se duga, tanka nit hrskavice sa zašiljenim vrhom razvija i izrasta na mestu gde mu je nedostajala noga. To je ono što nazivam njegovom sabljonogom – on s njom može da se kreće jednako dobro kao i bilo koja druga žaba, pa čak i da sam lovi svoje cvrčke. Međutim, on bira da ostane sa mnom iako bi mogao da ode kad god poželi.

Bucko me pogleda i namigne svojim prodornim, okruglim okom, zatim zamahne svojom sabljonogom ka pužu kojeg je odgurnuo nazad, kao da ga upozorava da više ne pokušava da pobegne. Zahvalno mu klimnem glavom, zatim se nagnem da češnem Čupku po glavi.

Ona obično traži hranu sa mnom, ali sada se onesvestila, leži stomačićem na zemlji i drema na suncu. Sada je već porasla do pune veličine, kao velika, debela mačka.

Njene zadnje noge s plovnim kožicama ispružene su iza nje, a belu njuškicu odmara na svojim prednjim smeđim šapama. Beli dugački brkovi oborenici su sa obe strane njuške, a oči su joj napola zatvorene pred zaslepljujućom sunčevom svetlošću, zbog čega izgleda smirenije nego što znam da jeste.

Čupka je oduvek nervozna po naravi, možda i zbog napada raka kad je bila mладунче. Kao i Bucko, i ona je nezavisna i slobodna da ode, ali nikad ne odluta daleko od mene. A ni njih dvoje se nikad ne udaljavaju jedno od drugog. Imaju neku posebnu vezu i sopstveni način da komuniciraju. Bucko tapka Čupku svojom sabljonogom, a ona grokće na njega. I ja imam svoj način da komuniciram s njima i obično znam kako se osećaju na osnovu njihovog držanja i gestova.

Močvarska pacovka rokće ne podižući pogled i znam da žudi da se vrati na drvo koje nam je sada dom, u svežoj središnjoj močvari. Stojimo pored ovog crvenog javora bar jedan sat, ali nijedna kočija nije prošla. Slavuj, ne pomerajući se s grane iznad nas, i dalje napeto zuri u put, ne odustaje.

– Ne bi trebalo da traje još dugo, malena – šapnem s nadom, još jednom je počeškam po glavi pre nego što se vratim nazad do blatnjave bare. Čim zagazim, nešto

nevidljivo u blatu zgrabi moj mali prst i uštine ga tako snažno da stežem zube kako ne bih glasno vrисnula. Podižem stopalo i namrštim se na blatnog raka koji visi s mog prsta. Otpušta svoj stisak i ubrzano zbrishe. Sasvim je mali, otprilike kao moj ispruženi dlan, ali Čupka svejedno zavili i pobegne unazad u šupljinu između korenova javora, a oči joj uspaničeno kolutaju.

– Sve je u redu – pokušavam da je utešim, dok mrdam svojim povređenim nožnim prstom pokušavajući da ublažim bol.

Slavuj zaguguče s grane iznad kao golub, zatim ispruži svoju levu ruku, dlanom nadole, što je njegov signal da budem tiha i sakrijem se. Otpuzim bliže do Čupke, stavljam prst na usne kako bih je zamolila da bude tiha, a zatim se sagnem i zavučem među korenje i rogoz.

Dobro sam kamuflirana u močvari. Čini mi se da se tokom godina, otkad živimo ovde, močvara prevukla preko mene. Perje na mojoj glavi, koje je kratko i meko kao paperje, nekad je bilo belo i crveno, ali tokom nekoliko poslednjih mitarenja – ono kad staro perje otpadne, a izraste novo – postalo je blatnjavosmeđe i alga-zelene boje močvare. A moja koža, koja je bila ujednačeno ružičastobela, sada je prekrivena pegicama u svim nijansa-